

Magyarsággkutató Tudományos Társaság
Naučno društvo za hungarološka istraživanja
The Scientific Association for Hungarology Research
24000 Szabadka – Subotica, Branislav Nušić utca 2/1
www.mtt.org.yu

Meghívó

A Magyarsággkutató Tudományos Társaság tisztelettel meghívja Önt
A kétnyelvűség útvesztői a Vajdaságban c. rendezvényére,
valamint legújabb könyvének bemutatójára:

Göncz Lajos,
a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia levelező tagja:

A vajdasági magyarok kétnyelvűsége

A rendezvény helyszíne:
Szabadka, Városháza kék terme
Időpont: 2004. október 16. (szombat) 11–13 óra

Program:

- 10.30–11.00 A vendégek fogadása
- 11.00–11.10 A rendezvény megnyitása, köszöntő
- 11.10–11.20 Aktuális szocio- és pszicholingvisztikai kutatások a Vajdaságban
(kutatáskoordinátor Gábrity Molnár Irén)
- 11.20–11.40 A vajdasági magyarság kétnyelvűsége, nyelvpszichológiai
vonatkozások Göncz Lajos legújabb könyvében (Bartha Csilla,
szaklektor-kutatáskoordinátor; Budapest)
- 11.40–12.10 Göncz Lajos, a szerző előadása:
Kétnyelvűség a pszichológus szemével
- 12.10–12.20 A kétnyelvűség új könyvéről (Mirnics Zsuzsa szerkesztő)
- 12.30–13.00 Szakmai vita és beszélgetés a szerző és a résztvevők
közreműködésével (moderátor: Gábrity Molnár Irén).

Minden érdeklődőt szeretettel várunk.
A tudományos tanácskozást az Arany János Alapítvány támogatja.

Szabadka, 2004. október. 09.

A szervezők

Göncz Lajos korábbi munkáiban és mostani könyvében is nagy hangsúlyt fektet a hozzáadó és felcserélő kétnyelvűségi helyzetek és a belőlük adódó eltérő nyelvi-lélektani kimenetek elemzésére. Ez azért különösen fontos, mert segít a kétnyelvűség egyoldalú, differenciálatlan szemléletéből adódó tévhitek, mint például a kétnyelvűség egyértelműen káros jellegét erőltető elképzelések eloszlításában. Kiemelendő, hogy a kétnyelvűség árnyalt bemutatásával ezt a kritikai szemléletet a Szerző nemcsak az elméleti részben érvényesíti, hanem módszertanilag jól megalapozott, objektív kutatási eredményekkel a későbbi fejezetekben empirikusan is cáfolja a frakcionális, egynyelvűségi, téves elképzeléseken alapuló bilingvizmus-felfogásokat.

A szerző a fenti vizsgálati kérdéseket mindvégig szem előtt tartva egységes keretben mutatja be a vajdasági és a Kárpát-medencei magyarság nyelvhasználatának jellegzetességeit. Ezek között olyan jelenségek jól adatolt, a statisztikai elemzés eredményeit is közlő, diagramokkal és táblázatokkal szemléltetett témák szerepelnek, mint a széttagoló tendenciák, a szórendi kérdések, a feminizálás, a fölösleges névmások, a hasonlítás, az egyes és többes szám használata stb.

A kisebbségi oktatás néhány kérdéséről a tannyelv tükrében, című tanulmányában saját és az évtizedek alatt felhalmozódott nemzetközi kutatási anyag tükrében, ezekre alapozva kíván gyakorlati segítséget adni a szülőknek, tanulóknak, tanároknak s az iskoláknak, mint intézményeknek két, a kisebbségi helyzetben nevelkedő gyermek jövőbeni esélyeit alapvetően meghatározó kérdésben: iskolaválasztáskor a tannyelv megválasztásának kérdésében, illetőleg abban a tekintetben, hogy a másodnyelv oktatásának megkezdésére melyik a legmegfelelőbb életkor.

Göncz Lajos a nemzetközi kutatások eredményeivel összhangban, az első kérdésben a következőképpen foglal állást: „Mai ismereteink tükrében tehát (leszámítva azokat az eseteket, amikor a szülők tudatosan és átgondoltan nyelvcsere-t akarnak elérni a gyereknél) mindenképpen végig anyanyelvi oktatás ajánlható a kisebbségi tanulóknak, mert ez teremti meg az additív kétnyelvűségi helyzetet.” (179. o.)

A másodnyelv intézményes oktatásának optimális kezdési idejére vonatkozólag a viszonylagosságot hangsúlyozza, bemutatva azokat a pszicho- és szociolingvisztikai tényezőket, amelyeket együttesen kell számításba venni ahhoz, hogy megfelelő döntés szülessen.

Göncz Lajos szemléletformáló tanulmánykötete új eredményekkel járul hozzá a kétnyelvűséggel kapcsolatos eddigi tudományos ismereteinkhez. A szakma és a téma iránt érdeklődők mellett remélhetőleg olyan olvasókhoz is eljut, akik érdemben tehetnek a kisebbség nyelvének és kultúrájának egyenjogúsításáért. (Bartha Csilla)